

[εθόδοξη](#)

Μεγα

αγαθόν η ευχή, εάν μετά διανοίας ευχαρίστου γίνηται, εάν

παιδεύσωμεν εαυτούς, μη μόνον λαμβάνοντες, αλλά και μη λαμβάνοντες, ευχαριστείν τω Θεώ. Και γαρ ποτέ μεν δίδωσι, ποτέ δε ου δίδωσιν, αμφότερα χρησίμως· ώστε καν λάβης, καν μη λάβης, έλαβες εν τω μη λαβείν· καν επιτύχης, καν μη επιτύχης, έτυχες εν τω μη επιτυχείν. Έστι γαρ ότε το μη λαβείν λυσιτελέστερον. Ει γαρ μη συμφέρον ημίν ην πολλάκις το μη λαβείν, πάντως έδωκεν αν· το δε συμφερόντως αποτυχείν επιτυχείν εστι. Μη δη προς την βραδυτήτα της των αιτουμένων δόσεως δυσχεραίνωμεν, αλλά ταύτη μάλλον πολλήν την καρτερίαν και την μακροθυμίαν επιδεικνύμεθα. Μη γαρ, και πριν η αιτήσωμεν, ουκ ηδύνατο παρασχείν ο Θεός; αλλά δια τούτο αναμένει, ίνα αφορμήν λάβη παρ' ημών του δικαίως ημάς αξιούν της παρ' αυτού προνοίας. Καν επιτύχωμεν τοίνυν των αιτηθέντων, καν μη επιτύχωμεν, παραμένωμεν τη αιτήσει· και μη μόνον επιτυγχάνοντες ευχαριστώμεν, αλλά και αποτυγχάνοντες. Το γαρ αποτυχείν όταν ο Θεός βούληται, ουκ έλαττόν εστι του επιτυχείν· ουδέ γαρ ίσμεν ημείς τα συμφέροντα ημίν, ως αυτός επίσταται· Όστε ουν, καν επιτύχωμεν, καν αποτύχωμεν, ευχαριστείν οφείλομεν, και μετά χαράς δέχεσθαι άπερ αυτός δοκιμάσει. Ου γαρ ανανεύων ημών προς τας αιτήσεις υπερτίθεται πολλάκις ο Θεός, αλλά σοφιζόμενος ημών την προσεδρείαν, και βουλόμενος ημάς προς εαυτόν εφέλκεσθαι· επει και πατήρ φιλόστοργος αιτούμενος πολλάκις παρά του παιδός ουκ επινεύει, ουχί βουλόμενος μη δούναι, αλλά του παιδός την προσεδρείαν δια τούτου επισπώμενος.

Το γαρ ακούεσθαι ευχόμενον, πρώτον μεν εκ του αξίους είναι λαβείν γίνεται, δεύτερον δε εκ του κατά τους νόμους του Θεού προσεύχεσθαι, τρίτον εκ του συνεχώς, τέταρτον εκ του μηδέν βιωτικόν αιτείν, πέμπτον εκ του παρ' εαυτού συνεπεισφέρειν άπαντα, και πάλιν εκ του τα συμφέροντα ζητείν. Όσπερ ουν εκ τούτων το ακούεσθαι γίνεται, ούτως ετέρωθεν το μη ακούεσθαι, καν δίκαιοι ώσιν οι αιτούντες. Τι γαρ του Παύλου δικαιότερον γέγονεν; αλλ' επειδή ασύμφορα ήτησεν, ουκ ηκούσθη· Υπέρ τούτου τρις τον Κυριον παρεκάλεσα, φησί, και είπέ μοι. Αρκεί σοι η χάρις μου, Τι δε Μωϋσέως πάλιν δικαιότερον; αλλ' ουδέ εκείνος ηκούετο· λέγοντος του Θεού. Ικανούσθω σοι. Επειδή γαρ 63.580 ήτει εις την γην της επαγγελίας εισελθείν, ασύμφορον δε τούτο ην, ουκ επέτρεψεν ο Θεός. Μετά τούτων και έτερόν εστι το μη ποιούν ακούεσθαι, όταν τοις αμαρτήμασιν επιμένοντες προσευχώμεθα· ο και περί των Ιουδαίων έλεγεν ο Θεός τω Ιερεμία· Μη προσεύχου περί του λαού τούτου· η ουχ οράς τι ούτοι ποιούσιν; Ουκ απέστησαν, φησί, της ασεβείας, και συ υπέρ αυτών δέησιν αναφέρεις; αλλ' ουκ ακούσομαί σου. Παλιν όταν κατ' εχθρών αιτώμεν, ου μόνον ουκ ακουόμεθα, αλλά και παροξύνωμεν τον Θεόν. Φαρμακον γαρ εστιν η ευχή, αλλά εάν μη ειδώμεν το φάρμακον πως επιθείναι χρη, ουδέ την δύναμιν αυτού καρπούμεθα πώποτε. Τοσούτον ουν εστιν η της ευχής προσεδρεία καλόν, ως από της Χαναναίας εκείνης παιδευόμεθα, ότι ο των αποστόλων αξιωσάντων ο Χριστός ουκ επένευσεν, αύτη

ήνυσε, και τη καρτερία εις έργον εξήνεγκε. Και γαρ υπέρ των ημετέρων παρ' ημών βούλεται μάλλον των υπευθύνων αξιούσθαι, η παρ' ετέρων υπέρ ημών. Ανθρώπων μεν γαρ δεόμενοι, και δαπάνης χρημάτων δεόμεθα και κολακείας δουλοπρεπούς και πολλής περιόδου και πραγματείας· ου γαρ εξ ευθείας αυτοίς τοις κυρίοις δούναι την χάριν ένι και διαλεχθήναι πολλάκις, αλλ' ανάγκη πρότερον διακόνους και οικονόμους αυτών και επιτρόπους και χρήμασι και ρήμασι, και παντί θεραπεύσαι τρόπον, και τότε δι' εκείνων δυνηθήναι την αίτησιν λαβείν. Επί δε του Θεού ουκ έστιν ούτως· ου γαρ δείται μεσιτών επί των αξιούντων, ουδέ ούτω δι' ετέρων παρακαλούμενος, ως δι' ημών αυτών δεομένων επινεύει τη χάριτι. Πολλά γαρ βούλεται απαιτείσθαι, παρ' ημών ο Θεός, και χάριν έχει τούτου πολλήν· μόνος γαρ ούτος ο χρεώστης όταν απαιτήται χάριν έχει, και α μη εδανείσαμεν δίδωσι. Καν μεν σφοδρώς ίδη εγκείμενον τον απαιτούντα, και α μη έλαβε παρ' ημών, καταβάλλει· αν δε νωθρώς, και αυτός διαναβάλλεται, ου δια το μη βούλεσθαι δούναι, αλλά δια το ηδέως έχειν παρ' ημών απαιτείσθαι. Ουδέ γαρ μισών, ουδέ αποστρεφόμενος ημάς αναβάλλεται των αιτουμένων την δόσιν ο Θεός, αλλά τη μελλήσει της δόσεως διηνεκώς παρ' εαυτώ κατέχειν βουλόμενος· καθάπερ και πατέρες φιλόστοργοι ποιούσι· και γαρ εκείνοι των ραθυμοτέρων παιδων την διηνεκή προσεδρείαν τη της δόσεως αναβολή σοφίζονται. Ηκούσθης; επί τούτω ευχαρίστησον, επειδή ηκούσθης· ουκ ηκούσθης; παράμεινον 63.581 ίνα ακουσθής. Ου χρεία σοι μεσιτών, ουδέ πολλής της περιδρομής και του κολακεύσαι ετέρους· αλλά καν έρημος ης, καν απροστάτευτος, αυτός δια σαυτού παρακαλέσας τον Θεόν επιτεύξη πάντως. Ει γαρ επ' ανθρώπων, καν μυρία προσκεκρουκότες ώμεν, όταν και υπό την έω, και μέσης ημέρας και εν εσπέρα φαινώμεθα τοις προς ημάς λελυπημένοις, τη συνεχεία και τη διηνεκεί της όψεως συντυχία καταλύομεν ραδίως αυτών την έχθραν, πολλώ μάλλον επί του Θεού τούτο γένοιτ' αν. Ου γαρ ούτως δι' ετέρων υπέρ ημών παρακαλούμενος επινεύειν είωθεν, ως δι' ημών αυτών των δεομένων, καν μυρίων ώμεν γέμοντες κακών Ακουέτωσαν οι μετά ραθυμίας ευχόμενοι, και τη μελλήσει της δόσεως δυσχεραίνοντες. Όταν γαρ είπω, Παρακάλεσον τον Θεόν, δεήθητι αυτού, ικέτευσον αυτόν, λέγει· Παρεκάλεσα άπαξ, δεύτερον, τρίτον, δέκατον, εικοστόν, και ουκ έλαβον. Μη αποστής έως αν λάβης· τότε απόστηθι, όταν λάβης· μάλλον δε μηδέ τότε, αλλά και τότε παράμενε· καν μη λάβης, αίτει ίνα λάβης· όταν δε λάβης, ευχαρίστησον ότι έλαβες. Εισέρχονται πολλοί εν τη εκκλησία, απαρτίζουσι μυρίους στίχους ευχής, και εξέρχονται, και ουκ οίδασι τι είπον· τα χείλη κινείται η δε ακοή ουκ ακούει. Συ ουκ ακούεις της ευχής σου, και τον Θεόν θέλεις ταύτης ακούσαι; Έκλινα, λέγεις, γόνατα. Αλλ' η διάνοιά σου έξω επέτετο· το σώμα ένδον, και η γνώμη σου έξω· το στόμα σου έλεγε την ευχήν, και η διάνοιά σου ηρίθμει τους τόκους, τα συμβόλαια, τα συναλλάγματα, τα κτήματα, τας των φίλων συνουσίας. Ο γαρ διάβολος πονηρός

ων, και ειδώς ότι εν καιρώ ευχής μεγάλα ανύομεν, τότε επέρχεται (πολλάκις γαρ ύπτιοι κείμεθα εν κλίνη, και ουδέν λογιζόμεθα· ήλθομεν εύξασθαι, και τότε μυρίοι λογισμοί επεισέρχονται), ίνα από των εκείθεν κενούς και απράκτους δι' όλου ποιήσεται· και πολλάκις πληρώσαντες την ευχήν, μηδέ ως ακούσαντες α ειρήκαμεν, απήλθομεν. Αν ουν εννοήσωμεν τούτο, ευθέως αυτήν αναλάβωμεν, καν το αυτό πάθωμεν πάλιν, και τρίτον, και τέταρτον αυτήν είπωμεν, και μη πρότερον αποστώμεν ευχόμενοι, έως αν άπασαν αυτήν μετά διανοίας νηφούσης και λογισμού προσέχοντος εκχέωμεν έμπροσθεν του Θεού. Καν αίσθηται ο διάβολος, ότι ου πρότερον αφιστάμεθα, έως αν μετά σπουδής αυτήν και διανοίας νηφούσης είπωμεν, αποστήσεται λοιπόν εφεδρεύων, ειδώς, ότι ουδέν πλέον έσται αυτώ της επιβουλής, η το πολλάκις αναγκάζειν την αυτήν ημάς αναλαμβάνειν ευχήν. Ει γαρ ανθρωπω προσιόντες τοσαύτην επιδεικνύμεθα την σπουδήν, ως μηδέ τους πλησίον παρεστώτας πολλάκις οράν, αλλά συντείνειν εαυτών την διάνοιαν, κακείνον μόνον φαντάζεσθαι ω προσίεμεν· πολλώ μάλλον επί του Θεού τούτο ποιείν ημάς χρη, και ταις ευχαίς προσκαρτερείν, μη ώδε κακείσε τον λογισμόν περιαγομένους. Αν γαρ η γλώττα μεν προφέρη τα ρήματα, η δε διάνοια έξω ρέμβηται, τα κατά την οικίαν περισκοπούσα, τα κατά την αγοράν φανταζομένη, ουδέν ημίν όφελον έσται λοιπόν, αλλά και πλείων η κατάκρισις. Ει γαρ ανθρωποις μεν τοσούτον προσεδρεύομεν χρόνον, στρατευόμενοι και ταλαιπωρούμενοι, διακονούντες δουλοπρεπώς, και προς τω τέλει πολλάκις και αυτής της ελπίδος εκπίπτοντες· τω Δεσπότη τω ημετέρω, ένθα πάντως εστίν απολαβείν την αμοιβήν πολλώ μείζω 63.582 των πόνων, ου καρτερούμεν προσεδρεύσαι μετά της προσηκούσης σπουδής; και πόσης ταύτα κολάσεως άξια; Ει γαρ και μηδέν λαβείν ην, αυτό τούτο το συνεχώς αυτώ διαλέγεσθαι, ουχί μυρίων αίτιόν εστιν αγαθών; Και γαρ μέγα αγαθόν ευχή και το δια ταύτης τω Θεώ διαλέγεσθαι. Ει γαρ ανθρωπω τις διαλεγόμενος εναρέτω ου μικράν εξ αυτού καρπούται την ωφέλειαν, ο Θεώ διαλέγεσθαι καταξιωθείς, πόσων απολαύσεται αγαθών; Πως ουν ουκ άτοπον, τους μεν οικέτας ημίν κελεύειν άπαντα δουλεύειν τον χρόνον, ημάς δε μηδέ την ελάττω σχολήν απονέμειν τω Θεώ; Ουκ οίδας συ τα συμφέροντα, άνθρωπε· πολλάκις αιτείς επιβλαβή και σφαλερά. Αλλ' εκείνος ο μάλλον κηδόμενός σου της σωτηρίας, ου τη αιτήσει σου προσέχει, αλλά προ της αιτήσεως το συμφέρον σοι προνοείται. Ει γαρ οι πατέρες οι σαρκικοί ου πάντως αιτούσιν οι παίδες διδώσιν, ουκ επειδή καταφρονούσι των αιτούντων, αλλ' επειδή αυτών μάλλον κήδονται· πολλώ μάλλον ο Θεός, ο και μάλλον φιλών, και πλέον απάντων ειδώς το συμφέρον ημίν ποιεί. Όταν ουν αποκάμης ευχόμενος, και μη λαμβάνης, εννόησον ποσάκις ήκουσας πένητός σε καλούντος, και ουχ υπήκουσας, και ουκ ηγανάκτησεν εκείνος, ουδέ ύβρισέ σε· καίτοι συ μεν από ωμότητος τούτο ποιείς, ο δε Θεός από φιλανθρωπίας. Ει τοίνυν αυτός του ομοδούλου δι' ωμότητα μη ακούων, ουκ αξιούς εγκαλείσθαι, τω Δεσπότη του

δούλου δια φιλανθρωπίαν ουκ ακούοντι εγκαλείς; Ει ουν ο μακάριος

Δαυίδ βασιλεύς των, και μυρίαίς βαπτιζόμενος φροντίσι, και πανταχόθεν περιελκόμενος, επτάκις της ημέρας παρεκάλει τον Θεόν, τίνα αν έχοιμεν απολογία και συγγνώμη ημείς, τσαύτην σχολήν άγοντες, και μη συνεχώς αυτόν ικετεύοντες, και ταύτα τοσούτον μέλλοντες καρπούσθαι κέρδος; Αμήχανον γαρ, αμήχανον, άνθρωπον μετά της προσηκούσης προθυμίας ευχόμενον, και παρακαλούντα τον Θεόν συνεχώς, αμαρτείν ποτε. Ο γαρ διαθερμάνας αυτού την διάνοιαν, και την ψυχήν αναστήσας, και προς τον ουρανόν εαυτόν μετοικίσας, και ούτω τον Δεσπότην τον εαυτού καλέσας, και των αμαρτημάτων αναμνησθείς, και περί της συγχωρήσεως τούτων αυτώ διαλεχθείς, και παρακαλέσας ίλεων γενέσθαι και ήμερον, από της εν τοις λόγοις τούτοις διατριβής, πάσαν αποτίθεται βιωτικήν φροντίδα, και πτερούται, και των ανθρωπίνων παθών υψηλότερος γίνεται. Ουδέ γαρ ούτω τους κήπους αι πηγαί των ναμάτων ευθαλεστέρους ποιούσιν, ως το φυτόν της ευχής αι πηγαί των δακρύων ποτίζουσαι, προς ύψος μέγιστον ανατρέχειν ποιούσι, και ενώπιον Κυρίου τον ευχόμενον ίστασθαι παρασκευάζουσιν· εντεύθεν γαρ μάλιστα και το ακουσθήναι γίνεται. Επει, αν του σώματος επί γης κειμένου, και του στόματος εικη ληρούντος, η διάνοια πανταχού της οικίας και της αγοράς περιέρχεται, πως ο τοιούτος δυνήσεται ειπείν, ότι ενώπιον του Θεού ηύξατο; Ενώπιον γαρ Κυρίου εύχεται ο πάντοθεν εαυτού την ψυχήν συλλέγων, και μηδέν έχων κοινόν προς την γην, αλλά προς αυτόν εαυτόν μετοικίσας τον ουρανόν, και πάντα ανθρωπινον λογισμόν από της ψυχής εκβαλών. Ούτω γαρ δει τον ευχόμενον εύχεσθαι, ως όλην εαυτού συναγαγόντα και συντείνοντα την διάνοιαν, καλείν τον Θεόν μετά οδυνωμένης ψυχής, και μηδέ μακρούς 63.583 αποτείνοντα λόγους, μηδέ εις μήκος την ικετηρίαν εκτείνοντα, αλλ' ολίγα και φιλά λέγοντα ρήματα· ου γαρ εν τω πλήθει των ρημάτων, αλλ' εν τη νήψει της διανοίας κείται το ακουσθήναι. Και τούτο από των κατά την του Σαμουήλ μητέρα, την Άνναν, έστιν ιδείν· φησί γουν εκείνη, Αδωναί Κυριε, Ελωί Σαβαώθ, εάν επιβλέπων επιβλέψης επί την ταπεινωσιν της δούλης σου, και δως τη δούλη σου σπέρμα ανδρός, δώσω αυτό ενώπιόν σου δοτόν, έως ημέρας θανάτου αυτού, και οίνον και σίκερα ου μη πίνται, και σίδηρος ουκ αναβήσεται επί την κεφαλήν αυτού. Ποίον τούτο πλήθος ρημάτων; αλλ' όμως επειδή μετά προσοχής και νήψεως ταύτην εποιήσατο την ευχήν, πάντα όσα ηθέλησεν ήνυσε, και φύσιν πεπηρωμένην διώρθωσε, και μήτραν αποκεκλεισμένην ανέωξε, και προς παρρησίαν εαυτήν πολλήν επανήγαγεν, εκ πέτρας αγόνου στάχυν κομώντα θερίσασα. Δει τοίνυν τον ευχόμενον και μη μακρούς αποτείνειν λόγους, και συνεχώς εύχεσθαι· βραχείας γαρ και πυκνάς ποιείσθαι τας ευχάς και ο Χριστός και ο Παύλος εκέλευσαν, εξ ολίγων διαλειμμάτων. Αν μεν γαρ εις μήκος εκτείνης τον λόγον, ολιγωρήσας πολλάκις, πολλήν έδωκας την άδειαν τω διαβόλω προσελθείν και

υποσκελίσει, και την διάνοιαν απαγαγείν των λεγομένων· αν δε συνεχείς και πυκνάς ποιή τας ευχάς, τον τε καιρόν άπαντα τη πυκνότητι διαλαμβάνων, δυνήση σωφρονείν ευκόλως, και αυτάς τας ευχάς μετά πολλής ποιήση της νήψεως. Βούλει μαθείν αγρυπνίαν προσευχής και νήψιν και προσεδρείαν; άπιθι προς την Άνναν, μάθε τι εποίησεν εκείνη. Ανέστησαν, φησί, πάντες από της τραπέζης, και εκείνη ευθέως, ου προς ύπνον ετρέπετο, ου προς ανάπαυσιν· όθεν μοι δοκεί και επί της τραπέζης καθημένη, κούφη τις είναι, και μη βεβαρημένη σιτίοις τισίν· ου γαρ αν τοσαύτα ηφίει δάκρυα. Ει γαρ ημείς νήστεις όντες και άσιτοι μόλις ούτως ευχόμεθα, μάλλον δε ουδέποτε ούτως ευχόμεθα, πολλώ μάλλον εκείνη μετά τράπεζαν ουκ αν ηύξατο ούτως, ει μη και εν τη τραπέζη τοις ασίτοις εώκει. Αισχυνθώμεν οι άνδρες την γυναίκα, αισχυνθώμεν οι υπέρ βασιλείας ικετεύοντες και χασμώμενοι, την υπέρ παιδίου δεομένην και δακρύουσαν. Και θέα μοι καντεύθεν την ευλάβειαν· Φωνή αυτής, φησίν, ουκ ηκούετο, τα δε χείλη αυτής εκινείτο. Ούτως ο βουλόμενος ανύσαι, προσέρχεται τω Θεώ, ου μαλακιζόμενος, ουδέ χασμώμενος, ουδέ εκλελυμένος, ουδέ κνώμενος, ουδέ ακηδιών. Μη γαρ ουκ ηδύνατο ο Θεός και χωρίς ευχής δούναι; μη γαρ ουκ ήδει και προ της αιτήσεως την επιθυμίαν της γυναικός; Αλλ' ει έδωκε προ της αιτήσεως, ουκ αν εφάνη της γυναικός η προθυμία, ουκ αν γέγονεν η αρετή αυτής δήλη, ουκ αν τοσούτον εντεύθεν εκτήσατο μισθόν. Αλλ' ίδωμεν αυτής και την φιλοσοφίαν. Επειδή γαρ ελογίσατο αυτήν Ηλεί ο ιερεύς εις μεθούσαν, όρα και προς αυτόν τι φησί· Μη δως την δούλην σου εις θυγατέρα λοιμήν, ότι εκ πλήθους αδολεσχίας μου εκτέτακα και έως του νυν. Τούτο αληθώς καρδιάς συντετριμμένης, όταν προς τους υβρίζοντας μη χαλεπαίνωμεν μηδέ δυσχεραίνωμεν, αλλά και απολογώμεθα. Ουδέν γαρ ούτω ποιεί καρδίαν φιλόσοφον ως θλίψις και πένθος το κατά 63.584 Θεόν. Δέον ουν ημάς και αρχομένους τραπέζης και λήγοντας ευχαριστείν τω Θεώ. Ο γαρ προς τούτο παρεσκευασμένος, ουδέποτε εις μέθην και παροινίαν εκπεσείται, ουδέποτε υπό αδηφαγίας διαρραγήσεται, αλλά την προσδοκίαν της ευχής αντί χαλινού τοις λογισμοίς επικειμένην έχων, μετά του προσήκοντος μέτρου των παρακειμένων άψεται πάντων, και πολλής μεν την ψυχήν, πολλής δε της ευλογίας εμπλήσει το σώμα. Τράπεζα γαρ από ευχής αρχομένη, και εις ευχήν καταλήγουσα, ουδέποτε υστερηθήσεται, αλλά πηγής δασιλέστερον άπαντα ημίν οίσει τα αγαθά. Μη δη τοσούτον παρώνμεν κέρδος. Και γαρ άτοπον τους μεν οικέτας τους ημετέρους, ει ποτέ τι των παρακειμένων λάβοιεν παρ' ημών μέρος, ευχαριστείν τε ημίν και μετ' ευφημίας αναχωρείν, ημάς δε τοσούτων απολαύοντας ??????, ????? ????????? ?????????? ?? ??? ??? ??????. ??? ??? ?????? ?????? ??? ?? ????? ?????????, ??? ?? ????? ?????? ?????????? ?????? ?????? ?????? ?????? ?????????????? ?????????? ??????, ??? ?????? ??? ?????????? ?????????? ??????????. ??? ?????, ??? ??? ?????? ?????????????? ??? ?????, ??? ?????????? ??? ?????????? ??????????, ?????? ??? ?? ?????? ?????????????? ?????????? ?????? ?????????? ?????? ??????????

Συνεχίζεται...

Πηγή: paterkiorthodoxia.com

<http://www.paterkiorthodoxia.com/2014/02/peri-efxis.html>